

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . 28.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za več kot trikrat . . . 9 v

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniški nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Sprejema naročila, inserate in reklamacije.
Upravištvo telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Nainovejši uspeh liberalne slovenske politike.

Trd Nemec, strogo nemško-nacionalnega mišljenja, Adolf Elsner, je imenovan predsednikom deželnega sodišča ljubljanskega. To je uspeh liberalne politike, za katero se zlasti tako ogrevajo slovenski sodniki.

Liberalna stranka, ki je prišla do cela na plojo, se je ponižala pred vladno Hohenburgerjev in zato je tudi dobila primerno brco. Rekli bi, da je ta brca zaslužena, če ne bi bil zadet v srce naš narodni ponos. — Kar je Hohenburger naredil, je nezaslišano. A odgovornost, vsa odgovornost, zadene izključno liberalno stranko, ki se je obesila docela na hofratov frak. Namesto, da bi podpirala pošteno, moško, odločno narodno politiko S. L. S., si je vtepla v konfuzno glavo, da je pričakovati kaj uspehov od hofratovega antišambriranja in lakajstva, in pa od intrigiranja zoper moške, ki store svojo dolžnost v blagor narodu. Sedaj je odločitev padla, **kruta odločitev: preteriranih je toliko in toliko zvestih liberalcev mej slovenskimi sodniki.** In tudi njih ne moremo oprostiti od krivde. Zakaj se obešajo na strgane frake — namesto da bi hodili pot moške doslednosti? Zakaj se ne osvobodijo od neumnih predsodkov, ki jih tlačijo kakor mōra in ki jih delajo slepe za resnico? Oni so jedro liberalne stranke, tiste, ki jim je sedaj preskrbela zaušnico, ki jih bo skelela še dolgo in kateri brez dvoma slede še druge.

Saj mora liberalna stranka služiti vladi, ponižno in pokorno, kajti njen parlamentarni voditelj mora biti vladen in če mu Hohenburger dá zaušnico, mora ponižno poljubiti njegovo roko.

Liberalci bodo ležali kljub Elsnerju ravnotako na trebuhu pred vladno in tako tudi pred Hohenburgerjem, kakor popred.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe.

Z glasovnicami v roki si je pridobil včeraj v kranjski kmetijski družbi kranjski kmet tisto mesto, ki mu gre. Gospodaril bo zdaj kranjski kmet v ti-

sti kmetijski družbi, ki mu je šla že odnekaj, a mu je nasilstvo nekdanj vse-mogočnih liberalcev zapiralo vrata v kmetijski družbo. Občni zbor sam se je nadaljeval včeraj popoldne ob 2. uri. Obiskan je bil tako, kakor še občni zbori kmetijske družbe niso bili obiskani dozdaj. Kmetje so zborovali, naši kmetje, ki so si včeraj izvojevali družbo. Vodil je zborovanje g. komerčni svetnik poslanec Povše. Med navzočimi opazimo dež. odb. dr. Pegana, drž. poslanca Demšarja, prelata A. Kalana, barona Lichtenberga in Apfaltrerna. Veliko kmečkih županov se je udeležilo zborovanja. Vlado je zastopal vladni tajnik dr. Mathias.

Poročilo o delovanju glavnega odbora.

Komerčni svetnik poslanec Povše odpravi popoldansko zborovanje, pozdravi zborovalce in podeli besedo ravnatelju Kmetijske družbe vladnemu svetniku Pircu. Poročevalec naznanja, da so bile povabljene na občni zbor tudi druge kmetijske družbe, ki se sicer niso udeležile zborovanja, a so pooblastile g. komerčnega svetnika poslance Povšeta in poročevalca, da jih zastopata na občnem zboru. Članov je imela družba leta 1909 8109, 729 več, kakor leta 1908. Letos je družbi pristopilo 960 novih članov. Podružnic je bilo 137. Novih podružnic se je ustanovilo 5. V državni železniški svet je bil imenovan g. komerčni svetnik poslanec Povše. Vložni zapisnik iz leta 1909 beleži 1170 strogo uradnih dopisov, poslovno število pa 33.142 vlog. Podružnice so zelo živahno delovale. Blaga je proizvedla družba 900 vagonov.

O družbenih podjetjih

izvaja poročevalec: Podkovska šola obstaja 60 let. Družba jo je preosnovala, odgovarja svojim namenom in se preuredi.

Nasadna drevesnica se nahaja v Zgornji Šiški. Ima 140.000 cepljenih dreves. Stroški znašajo približno 35.000 K.

Kmetijska gospodinjstva šola deluje uspešno že 11. leto. Nastanjena je v Marijanišču. Zahvaliti se mora osobito prelato Andreju Kalanu, ker gospodinjstva šola tako lepo napreduje. Zleteti je le več prostora.

Zalaganje naučnih knjig. Dozdaj je izšlo 11 zvezkov, ki imajo namen, da služijo kmetu v pouk. Pripravlja se že 12. zvezek.

Za nemške člane je pričela izdajati družba glasilo v nemškem jeziku »Der Landwirt«. Izdaja in uredništvo sta se poverili podružnici v Kočevju.

Kmetijsko rastlinstvo. Družba je oddajala semena. Ozirala se je pri tem predvsem na to, da se povzdigne govedoreja.

Krompir. Pokazala se je potreba, da se dobi našim krajem primerna nova vrsta krompirja, ker dozdaj na Kranjsko vpeljani krompir peša. Dobili smo neko vrsto ameriškega krompirja.

Kranjski kmet najnaprednejši na jugu.

Poročevalec g. svetnik Pirc nadaljuje: Našemu kmetu se očita večkrat, da ni napreden. Najodločneje zavračam take očitke. Kranjski kmet je zelo daleč pred kmeti drugih sosednih avstrijskih dežel. Če se trdi, da se meri kultura kakega naroda po množini mila, ki ga porabi, se mora meriti napredek kmeta po uporabi gnojil. Kranjska je glede na uporabo umetnih gnojil malone na prvem mestu. Prekašata jo edinole Češka in Šlezija.

Vzroki slabe vinske letine.

Podružnice po vinorodnih krajih bodo morale skrbeti, da se vinorejo zopet povzdigne. Skrbeti se bo moralo, da dobe vinogradniki podpore, ker se bodo posledice letošnje slabe vinske letine še dolgo poznale, kakor se poznajo še zdaj posledice, ko je bila slaba letina za krmo. Žal, da je padla uporaba galice. Ljudje niso škropili trte. Peronospora in ne slaba letina je vzrok letošnje slabe vinske letine, ker se ni škropilo.

Dreves je odala družba 24.000.

Za povzdigo govedoreje je bilo oddanih 85 bikov plemenjakov.

Plemenskih prešičev je oddala družba 181. Zelo važno je, da se prešiči cepijo.

Kranjska čebela. Posrečilo se nam je, da uvedemo kranjsko čebelo v Severno Ameriko.

Razne gospodarske potrebščine je preskrbela družba leta 1909 10.862 strankam, in sicer z drevjem, s stroji in z drugim orodjem. Po kratki razpravi, v kateri se blamira znani Babčev fantek, se poročilo o delovanju glavnega odbora v letu 1909 odobri.

Družbin račun za leto 1909 in proračun za leto 1911.

Poroča ravnatelj ces. svetnik Pirc. Skupni promet v letu 1909 je znašal 6.289.497 K 96 h. Iz bilance posnemamo, da je izkazana Družbina glavnica med aktivni z 41.657 kron, inventar s 14.276 kron, posestva pa s 144.396 kron 84 vin.

Proračun za leto 1911 proračunava dohodke z 872.100, stroške pa z 871.600 kronami.

Račun in proračun se odobrita.

Predlogi odbora.

Poročal je cesarski svetnik ravnatelj Pirc.

Nove podružnice. Občni zbor potrdi ustanovitev novih podružnic v Dragatušu, Homcu, Koprivniku, Mostah pri Kamniku in v Suhorju pri Metliki.

Oddaja drevesc. Odbor predlaga, naj dobe člani tistih podružnic, ki oddajajo celo letino 4 krone glavni družbi 3 in ne 4 drevesca, kakor dozdaj. Predlog se utemeljuje z vedno večjimi stroški za vzdrževanje drevesnic. Pri glasovanju večina sklone, da se ostane pri 4 drevescih.

Drevesni oskrbnik. Občni zbor sklepe, da se imenuje dosedanji društveni vrtnar Josip Urbančič za drevesnega oskrbnika. Poročevalec pohvali Urbančiča, ki že 30 let služi družbi.

O izpremembi pravil.

V imenu novomeške podružnice utemeljuje Zdoljšek predlog, da naj se družbena pravila izpremene tako, da bodo pri volitvah na občen zbor prišle do veljave kmečke podružnice in sicer naj bi volile podružnice delegate za občni zbor. Jenko: Volilo naj bi se po proporcionalnem načinu volitev. Komerčni svetnik poslanec Povše: Že dolgo se razmišlja vprašanje, da bi se po zgledu stanovskih organizacij dala podružnicam večja samouprava. Potrebno je, da se to vprašanje vsestransko in temeljito prouči. Zupan Ivan Kristan s Predtrga odklanja predlog.

Družbo kmetul!

Deželni odbornik dr. Pegan: Ne oglašal bi se k besedi, ampak konstatirati hočem, da se toliko časa, dokler nekmetje komandirajo v družbi, ne more strinjati s proporcionalnim načinom volitev. Predlaga, naj občni zbor naroči odboru, da naj sprejema le prave kmetovalce. (Živahno pritrdjevanje in živio klici.) Predlog novomeške podružnice in dr. Peganov predlog obveljata.

Mrzlo napravljeno žganje in esence.

V imenu novomeške podružnice utemeljuje g. adjunkt Zdoljšek predlog, ki meri na to, da se sprejema postavka, ki bi prepovedovala ponarejanje vinskega in sadnega žganja mrzlim potom, kakor tudi prodaja esence.

Komerčni svetnik poslanec Povše: Če je kaka stvar nesreča naši domovini, je žganjepitje. Ampak pri rešitvi

LISTEK.

Izpod Kuma.

Dr. L. Lénard.
(Dalje.)

In iz vseh teh hlovov bo naredil papir in iz papirja knjige! Kako mora biti učen ta ljubljanski župan? Oh, ako bi on, Janez, mogel prebrati vse knjige, ki se bodo naredile iz teh hlovov! Knjige nikdar ne lažejo, saj jih pišejo možje. Koliko bi torej izvedel iz teh knjig!

Doma imajo Mohorjeve knjige. Spravljajo jih v omario, tam kjer shranjujejo mati svoje prazne rute. Kar jih je pa starejših, so zložene v nekem zaboju pod streho. Toda vseh skupaj ne bo za en takle hlov.

Oče so naročeni na »Domoljuba« in ga berejo od začetka do konca besedo za besedo, kakor mašno knjigo. Potem ga dobi v roke on, za njim drugi, nazadnje sosed in ko se vrne od sosedu, ga dajo v kot pod strop za sliko svetega Florijana. Toda, koliko tisoč »Domoljubov« bi se naredilo iz enega takega hloda?

Tako je premišljal Janez, ko je vozil hlode doli proti Radečam.

Ko je pripeljal že doli na Trate, je dvignil glavo. Pred njim stoji naš trg, cesta postaja vedno bolj oživiljena. Sreča ga drug voz, nek Šent Jurc, ki se vrača iz Radeč. Janez hoče pognati na stran, pogleda na levo in zagleda neko žensko bitje, ki je hotelo mimo voza dalje, a ker so volji zavili na levo do kraja ceste, je bila prisiljena ustaviti se poleg voza. Bila je očitno v zadregi, ali naj stopi čez neznančni cestni jarek in po drugem robu mimo volov dalje, ali pa koraka poleg voza, dokler se cesta spet ne odpre.

Janez jo je zagledal in bilo mu je, kakor da bi ga kdo s pestjo udaril po srcu. Kar sapo mu je zapiralo. Tako ob blizu se še ni srečal z gosposkim dekletom.

Naša kumljanska dekleta, to je kaj družega. Skupaj so mlatili in skupaj spravljali otavo, skupaj sedeli pri mizi in skupaj hodili k maši. Ta mu je prijetnejša, iz one se norčuje, a še nikdar ga ni tako udarilo po srcu. Ko bo prišel od vojakov, bosta že skupaj z očetom našla kaj pripravnega. Ženske je treba iskati ob blizu, a botrov od daleč, ženi se bližje, kot moreš; botri se dalje, kot moreš, pravi naš pregovor.

Zdaj ga je pa naenkrat tako pretreslo! . . .

Zdelo se mu je, kakor da bi stal

poleg žerjavice in je samo skušal, da bi kar najhitreje prišel od nje proč. Vlekel je vola na desno, kar je mogel, in delal gaz na levo ob jarku. Ali je hotel iz uljudnosti pomagati dekletu, da bi mogla hitreje naprej, ali se je pa sam želel čim najhitreje iznebiti izkušnjave — kdo vé? — Niti on sam ne!

Ko je nastal med jarkom in med voli dovolj širok prostor, je dekletu naglo stopilo naprej. Mimogrede se je pa še ozrlo na Janeza in mu vrglo živahen smehlaj, kakor v slovo in v zahvalo. Ta smehlaj je spekel Janeza v dno duše. Ves čas nista izpregovorila besede, niti ko sta se sešla, niti, ko sta se razstala.

Janez je dolgo gledal za dekletovo postavo, ki se je zibala pred njim v cestnem prahu, dokler ni izginila za ovinkom. Jezil se je, da je bil tako neroden, jezil na vola in na hlode.

»Kaj bodo tržani rekli o nas?« mislil si je in zdelo se mu je, da je naredil kakšno strašno nerodnost, a dekletu, da predstavlja javno mnenje celega omikanega sveta.

»Kaj mi je vendar bilo, da sem se tako zanikerno oblekel?« Saj bi moral vedeti, da pridem med ljudi! Zakaj nisem oblekel trde srance in vzel ovratnika in kravate? Pa druge črevlje bi tudi moral obuti.«

Ko je peljal skozi trg, se mu je zdelo, da stoji za vsakim vogalom njegova neznanka in bilo ga je strašno sram, da je bil tako neroden. Šele ko je bil onkraj mosta na štajerski strani, mu je nekoliko odleglo in pričel je premišljevati mirneje:

»Kdo bo ta neznanka?

Izobražena mora biti gotovo in bogata tudi. Drugače bi ne bila tako oblečena. — Morda čita knjige, narejene iz teh hlovov, katere on sedaj pelje? — Morda zna celo sama pisati knjige?«

In zdelo se mu je, da mora njegova neznanka vse vedeti in vse znati.

»Bog vedi, kako ji je ime?«

Trška dekleta imajo namreč tudi drugačna imena, kakor pa kumljanska. Po hribih so namreč Francike in Maričike, doli po trgu pa samo Fani-ke in Mimice.

In zdelo se mu je, da mora biti tudi ona Fanka ali Mimica.

»Bog ve, čegava je in kaj dela?« — Morda je domača hči katerega izmed trških trgovcev? — To mora biti bogata? — Samo v trgovini sedi, pa denar sprejema in blago prodaja!

Morda je pa učiteljica? — Saj imajo v trgu veliko šolo in mnogo učiteljev in učiteljic. — Res, da so učiteljice gosposke in študirane, tako učiti pa le nikdo ne zna, kakor so učili na Svib-

tega vprašanja moramo vpoštevati, da imamo po pogodbi z Ogrsko do leta 1917 vezane roke. Lahko pa rečem, da bodo vsi poslanci S. L. S. gotovo podpisali ta predlog.

Stalni domovi.

Za kamniško podružnico utemeljuje Benkovič predlog, ki poziva vlado, naj se vpeljejo stalni domovi, pri katerih naj se vzamejo za podlago že obstoječe kmetije z urejenimi gospodarskimi poslopi. Govornik izjavi, da parcelacija narašča. Potrebno je, da se prelope razkosavanje zemljišč. Komerčni svetnik poslanec Povše: Naš ideal je, ohraniti naše stare stalne domove. Stvar bo odbor ohranil v evidenci. Benkovič: Naj se delo kmalu prične, ker delo je nujno in bije že dvajseta ura.

Za znižanje obrestne mere.

Za kamniško podružnico utemeljuje Benkovič predlog, ki meri na to, naj družba posreduje za to, naj bi se določila najvišja obrestna mera s 4 odstotki. Predsednik ugovarja temu predlogu. Znižanje obresti je potrebno. Toda pri sklepanju take postavbe se moramo ozirati na to, da smo tozadevno odvisni od vsega svetovnega trga. Taki postavi bi sledil velikanski polom. Naše osebno prepričanje je, da se mora delati na znižanje obresti. Storit pa to moramo z našo lastno odpomočjo. Zahvaljuje se onim možem, ki delajo na združnem polju za znižanje obrestne mere. Kranjska dežela ustanovi deželno banko, ki bo tudi delovala na znižanje obrestne mere. Želi, naj se predlog tako izpremeni, da naj se Družbin odbor zavzame za znižanje obrestne mere. V tem smislu se predlog sprejme.

Pouk o vzgojevanju gozdnih dreves in o umnem ravnanju z gozdi.

Predlog mokronoške podružnice, naj poučujejo potovalni učitelji, oziroma c. kr. gozdni nadzorniki ljudstvo o vzgojevanju gozdnih dreves in o umnem ravnanju z gozdi, utemeljuje poslanec Hladnik. Izjavi: Gozdarstvo je eno glavnih dohodkov našega kmetovalca. Kmetijstvo samo ničesar ne nese, kraji, kjer ni gozdov, so revni kraji. Cesarji svetnik Pirc: Taka predavanja o gozdarstvu se nameravajo prirediti. Lahko bi c. kr. gozdarski tehniki pri tem pouku veliko pripomogli. Kom. svetnik poslanec Povše: Naj bi c. kr. gozdarski organi ne bili samo za nadzorovanje prestopkov, marveč tudi za to, da sodelujejo pri umni gozdarji. Predlog obvelja.

Zbirka umetnih gnojil.

Poslanec Hladnik utemeljuje sledeči predlog mokronoške podružnice: Vzorci umetnih gnojil naj se razpošljejo ljudskim šolam, če ne brezplačno, pa proti odškodnini, da se zamorejo gnojila pokazati učencem ponavljavne šole pri kmetijskem pouku o gnojnoztvstvu. Ces. svetnik Pirc: Družba že vse pripravlja za zbirko umetnih gnojil. Predlog se sprejme.

Šola in kmet.

Poslanec Hladnik utemeljuje končno še sledeči predlog mokronoške podružnice: Po ljudskih šolah na deželi, predvsem v deški ponavljalni šoli,

naj se pri pouku ozira bolj na kmetijske razmere in potrebe. Predlog soglasno obvelja.

Kmet naj gospodari v Družbi.

Deželni odbornik dr. V. Pegan: Dopoldne ste kmetije pokazali, da hočete odbor, ki bo zastopal predvsem kmečke koristi. Mi smo prej naročili glavnemu odboru, naj dela na to, da se izpremene Družbina pravila v tem smislu, da bodo le kmetje lahko člani Družbe. Moj predlog meri na to, da dobi kmet sam kmetijsko družbo. Čisto odkrito povem, da se lahko pripeti, da v Družbi ne bodo komandirali kmetovalci, marveč drugi ljudje. To se mora onemogočiti, ker Kmetijska družba je družba namenjena kmetu in nikomur drugemu. Predlaga: »Glavnemu odboru se naroča, naj do prihodnjega občnega zbora po možnosti odklanja sprejem vsakega novega člana, ki ni izvršujoč kmetovalec.« (Živahni živio-klici. Pritrjevanje in ploskanje.) Predlog obvelja.

Zaključni govor.

Komerčni svetnik poslanec Povše sklepa zborovanje z željo, naj mir, sloga in prava bratska ljubezen vodi Družbo v njenem nadaljnjem razvoju. Vsi delujmo za to. Vse kmete tare težka peza. Glavno naše načelo bodi odsej: V nobeni fari, v nobeni vasi ne sme manjkati podružnice Kmetijske družbe. Skrbimo, da bomo kmetovalci sami gospodarji družbe. Nesite seboj ogenj ljubezni, da bomo vztrajno, krepko delovali v prosep našega kmetijstva. Dela nas čaka dovolj. Tisti, ki so včasih rekli kmetu uboga para, ga danes psujejo z oduhom (Klici ogorčenja), dasi se je zdaj vse podražilo. Naše načelo bodi, da hočemo postaviti na trdna tla »Kmetijsko družbo«. Z združenimi močmi delajmo na to složni in edini naši domovini v čast in ponos. Zaključni občni zbor z živahnimi živio-klici.

Iz R'ma.

Vtisek protestnega gibanja. — Cilji framazonov. — Katoliška organizacija.

Protestne izjave proti sramotilnemu govoru rimskega župana Nathana niso zgrešile svojega namena. To se vidi najboljše na jezi framazonov. Že ko je kardinal Fischer iz Kolina prišel v Rim, da bi sv. očetu sporočil izjave nemških katolikov, so ga napadli svobodomiselnosti, oziroma framazoni listi kot vsiljivca, ki se vsiljuje v notranje zadeve Italije. Dunajski protestni shod pa je izzval vse polno izbruhov liberalne besnosti. Dunajskega podžupana dr. Porzerja se sramoti seveda zaradi svobodno povedane besede na najpodlejši način, o avstrijski nemški krščansko-socialni stranki se je celo na sramotilen način pisalo v uvodniku oficijnega italijanskega lista »Tribuna«. Navedlo se je vsa že davno ovržena natecevanja proti krščanskim socialcem v povečani meri, prvači pa v tem oziru Nathanov list »Messaggero«, ki je v eni zadnjih svojih številkih priobčil celo pismo »užaljenega« Nathana na župana v Montrealu. To pismo dokazuje v polni meri framazonovo nesramnost.

Občinski svet v Montrealu se je

namrec tudi zavzel za papeža proti Nathanu. Nathan pa sedaj zmerja občinski svet v Montrealu kot družbo ljudi, ki so popolnoma neolikani in neomikani, ki nimajo nobenega pojma o napredku in civilizaciji. Vsekakor izgleda stvar tako, kakor da bi hotel Nathan napako, ki jo je zagrešil, zakriti s pomnoženo nesramnostjo ter se pokazati kot junaka pri svojih somišljenikih.

Celo liberalno časopisje samo je označilo Nathanov govor kot neumestno. Kajti izkuša se predstavljati razmere v Rimu kot normalne ter se trdi, da pač ne manjka zahtevane svobode. In sedaj se postavi glava rimskega mesta na čelo gibanju, ki deluje popolnoma v smislu francoskega in portugalskega prostozidarstva in o katerem se niti ne prikriva, da mu je cilj, uničiti papeža in katoliško Cerkev. Oficijno časopisje v Italiji noče vedeti o tem gibanju veliko, ter tudi noče, da bi vedelo o njem inozemstvo — ker se je bati, da bi se ne vzbudilo protigibanje po vsem katoliškem svetu. Bilo je torej zelo pametno, da je papež Pij X. v svojem pismu na rimskega generalnega vikarja, ki je bilo afiširano po vsem Rimu, pozivljaval javnost proti početju framazonov.

In res je končno že čas, da se katoliki vseh narodnosti začno ukvarjati s početjem framazonov. Dogodki na Francoskem in Portugalskem so izzvali v loži predrznost. Zveza anarhistov je na primer v Rimu najela ravno pred vhodom v Vatikan pri Porta Angelica lokal, v katerem ima svoja zborovanja. Nad vhodom v ta lokal je vzdala reliefni portret Giordana Bruno in Frančiška Ferrerja. Obe podobi ste okrašeni z rdečimi trakovi in venci. Iz vsega se vidi očitno, da se hoče žaliti in izzivati romarje, ki obiskujejo Vatikan. Poleg anarhistov so socialni demokrati in republikanci, ki tvorijo bojne čete framazonске lože. Med zadnjimi dvema so vedno prepri, vendar pa jih loža vedno združuje pod zastavo antiklerikalizma.

Katoliki se v Italiji z veliko pridnostjo organizujejo. Vendar pa je njihov položaj zelo težaven, ker ne morejo zavzeti v javnem življenju nobenega političnega stališča. Od zadnjih volitev so sicer tudi katoliški poslanci v italijanskem parlamentu, vendar pa se ne more ustanoviti katoliške politične stranke, ker bi se s tem predvsem priznalo kraljestvo kot upravičeno, kar pa je nemogoče, predno ne pride do sporazuma med papežem in kraljestvom. Katoliki se morajo pač omejiti na druga polja svojega dela. Katoliški shod v Modeni, ki ravnokar zboruje, nudi lepo sliko organizacije katolikov v Italiji.

Predvsem imajo katoliki v Italiji ljudsko izobraževalno društvo, ki šteje nad 100.000 članov. Potem imajo italijanski katoliki gospodarsko organizacijo, ki deluje zlasti uspešno med kmetiskim prebivalstvom. Rafajznovke urejujejo kreditno vprašanje, skupno delo in uspehi v raznih kmetijskih društvih združuje člane k občeokoristnemu delovanju. Katoliške žene in dekleta imajo v Italiji zelo razširjeno organizacijo, ki si je stavila kot nalogo, delovati proti razkristjanjenju rodne kakor tudi proti liberalnim težnjam modernih ženskih organizacij. Ravno tako tudi izborna deluje v Italiji mladinska zveza, ki ima že veliko število društev po vsej Italiji. Končno pa imajo v Italiji katoliki tudi svojo volitveno zvezo, ki vpliva na volitve v oni smeri, da se skuša preprečiti vsaj izvolitev najbolj zagriženih sovražnikov katoličanstva. Za vsako volivno okrožje je že ali pa se šele bo ustanovilo društvo, ki bo v primeren času nastopilo dejanstveno v političnem življenju.

Pripravlja se boj, a katoličani se ga ne boje!

AVSTRIJSKA DELEGACIJA.

Delegacijska razprava o kreditu glede Bosne in Hercegovine se je večeraj prekinila in se nadaljuje zopet v sredo. V sredo bo prišel tudi na glasovanje predlog, ki ga je stavil dr. Šusteršič, v katerem se ministru Burianu nezaupnica izreče. Slovanska Unija in socialni demokratje bodo za predlog glasovali; proti bodo najbrže Nemci in Poljaki; da bo tudi Ploj z njimi potegnil, ni nič čudnega, bolj čudno bi bilo, če bi s Slovani. Jutri govori prvi dr. Šusteršič, ki bo odgovarjal raznim govornikom, ki trdijo, da je stvar glede Buriana že zastarela in pozabljena.

POLITIČEN POLOŽAJ NA HRVAŠKEM.

Ban Tomašić je na sklep zadnje plenarne konference hrvatske srbske koalicije povabil k sebi na razgovor o nadaljnjih pogajanjih dr. Medakovića, dr. Mažuranića in dr. Lorkovića, kateremu vabilu so se slednji minulo so-

boto dopoldne odzvali. Do končnega uspeha ni prišlo ter bo ban Tomašić vprašal za navodila na merodajnih mestih in potem šele nadaljeval pogajanja s koalicijo.

TOMAŠIĆ NA DUNAJU.

Dunaj, 14. novembra. Danes je dopel semkaj hrvaški ban dr. Tomašić in konfiriral z ogrskim ministrskim predsednikom grofom Khuenom. Nato je konfiriral z grofom Aerenthalom, popoldne pa bo sprejet v avdienci od cesarja.

NOVE VOLITVE NA ANGLEŠKEM.

Angleži bodo imeli letošnjo zimo ali pa pomladi nove volitve v poslansko zbornico. V angleški zbornici imajo večino liberalci, katerim pa nasprotuje zbornica lordov, ki je konservativna in more vsak zakon s svojim vetom liberalni večini onemogočiti. Ker liberalni večini v poslanski zbornici ta nasprotstva od strani konservativnih lordov se presedajo, zahtevajo od kralja, da se ta veto zbornice lordov odpravi ali pa, da imenuje kralj toliko liberalnih lordov, da bodo ti v večini. Kralj tega noče storiti, ker razpolagajo liberalci v angleški zbornici le z majhno večino, ampak hoče ljudstvu dati priliko, da samo o tem razsodi. Liberalci so prišli leta 1909 v zbornico zelo oslavljeni in samo v zvezi s katoliškimi Irci jim je mogoče konservativce prevladati. Ako zmagajo še to pot liberalci, potem bo kralj primoran zahtevane spremembe v zbornici lordov izvesti.

Te volitve pa imajo še drugo gospodarsko ozadje. Od izida volitev je tudi odvisna trgovinska politika. V slučaju, da zmagajo konservativci, bodo uvedli varstveno carino, ako ostanejo pa liberalci na krmilu, potem ostane trgovina prosta; za liberalce so sedaj šance ugodne; na eni strani je draginsko vprašanje, ki ga po svoje izrabljajo in ki govori za prost uvoz živil, katerega liberalci zagovarjajo, in na drugi strani jim daje pogum zmaga demokratov v Ameriki, ki so za zvišanje varstvene carine. Da jim bodo v volivnem boju tudi Irci na strani, je zelo verjetno, ker so jim deloma parlament obljubili.

REVOLUCIJA V URAQUA-U.

Revolucionarji so sklenili z republikansko vlado mir s pogojem, da se smejo neovirano vrniti na svoje domove.

RAZPORI MED ZEDINJENIMI DRŽAVAMI IN MEHIKO.

Državni urad v Washingtonu je poslal te dni mehikanski vladi oster protest zaradi sovražnosti, ki se pojavljajo v Mehiki nasproti državljanom Zedinjenih držav. Istočasno je odjadrala ena bojna ladja proti Mehiki v varstvo državljanz Unije. Poslanik Zedinjenih držav v Mehiki poroča, da je mehikanska vlada vse storila, da bodo Amerikanci pred izgredi varni.

Dnevne novice.

+ **Liberalna kolobocija**, ki so ji nadelo ime »Slovenski Narod« pri vsaki brci, ki jo vlada da Slovencem, vpije, »da klerik, stranka iz tega imenovanja ne bo izvajala nobenih konsekvenc«. Tako tudi pri imenovanju Elsnerja za predsednika ljubljanskega deželnega sodišča. Kaj neki pravijo k takemu vlečenju bravci »Slovenskega Naroda«? Ali ni naša stranka v najskerajši obstrukciji proti vladi, ali ne izvaja najskerajših konsekvenc, ki so sploh mogoče in ali ni liberalna stranka tista, ki meče naši obstrukciji polena pod noge in zagovarja plojarijo? »Narod« grmi samo na svojem popirju proti vladi in misli Bog ve kaj je vladi naredil, če par strani namaže. To so take »strelce« na vlado, da obležijo pod ljubljanskimi gostilniškimi mizami. Pravzaprav pa hoče s takim pisarjenjem le metati ubogim ljudem, ki so dandanes še tako neumni, da so pri liberalni stranki, peška v oči, da bi ti reveži mislili, da je »Narodu« resno za boj proti vladi. Kar se pa v dejanju gre za boj proti vladi, so »Narodovci« tisti, ki našim poslancem vedno padejo za hrbet. Sadovi takega postopanja se kažejo v vladnih brcah. »Narod« nobenega pametnega človeka s svojim upitjem ne bo premotil. Pojdite z nami v odkrit boj proti vladi — to so edine konsekvence ki jih more izvajati vsak slovenski politik, pisati proti vladi, obenem pa ščititi Ploja in njegovo vladno politiko, je le pravcata liberalna kolobocija, za katero zdravi možgani nimajo smisla.

+ **Zmede**. Liberalne zmede pišejo po svojem porazu v Kmetijski družbi, da je »Kmetijska družba« prišla v »klerikalno-nemške roke«, da so »kleriki

nem gospod Ramovš. Tudi njega, Janeza, so še učili nekaj časa, potem so pa odšli in za njimi je prišel učitelj. A tako učil ne bo nikdo več, kot so gospod Ramovš. Nikjer niso otroci tako dobro znali, kakor v Svibnem. Nikjer po celem Kumu in tudi doli v trgu ne, dasiravno imajo tako šolo in toliko učiteljev in učiteljic. Še sedaj je vsakdo ponosen, kdor more reči, da so ga učili še gospod Ramovš.

Morda pa tudi ni tako imenitna? Saj je baje pri gospodi veliko na go-ljufijo?»

In spomnil se je, kako se je zgodilo tistemu možaku iz okolice, ki je prišel k nekemu tržanu. Našel je v hiši samega otroka ter ga je vprašal:

»Kje so pa mati?»

»Saj niso mati, so frava.«

»Kje so pa frava?»

»V gozd so šli s koškom po drva.«

»Kje so pa oče?»

»Saj niso oče, so foter.«

»Kje so pa vaš foter?»

»Ja dimnikom stoje, ker so jim frava srajco oprali, pa čakajo, da se posuši.«

Pa zakaj se je nasmehnila, ko je smuknila mimo njega? —

Morda, ker je bil tako neroden. Niti pozdravil je ni, kot se gre! Sicer pa, zlomek vedi, kako se pozdravljajo take gospodične? — Ako bi srečal kako Francico ali Maričko, bi že vedel.

Morda se je smejala zato, ker ni imel trdega ovratnika in kravate?

Morda se je pa nasmehnila, ker ji

je bil všeč? — Saj je zračen kot bukev pri Beli vodi!

Toda, kako bo všeč on, Janez iz Svibna, gospodični, ki je oblečena kot podobice na cikoriiji in ki prečita gotovo vsako knjigo, komaj da izide. On vozi pa samo hode za knjige!

Take misli so ga obletavale ves čas, ko je sedel na hloh in peljal od Radeč dalje. Vola sta pa med tem tiho in počasi vlekla dalje proti Zidanem mostu. Šele pred postajo se je vzdramil iz svojih sanj, in bilo mu je, kakor da bi se vzdramil iz spanja človeka, ki ima vročinsko bolezen. Vendar se je čutil močno olajšanega in pričel se je celo smejati sam iz sebe. Odložil je hlode in se pričel s praznim vozom vračati domov.

Ko se je bližal trgu, se mu je pa pričel povračati nemir. Gledal je z voza na obe strani, če ne bo morda kje zagledal svoje neznanke. Toda ni je bilo. Otroci so se potikali po cesti in ga debelo gledali, nek vinjen pohajač se je ves čas opotekal pred voli, dokaj deklet je šlo po opravih po trgu in neka stara, grda ženska mu je zaklicala s praga: »Kaj pa zijaš na vse plati?»

A nje ni bilo nikjer!

In vendar se mu je neprestano zdelo, da mora vsak trenotek stopiti predenj z onim tihim, žarečim smehljajem, s katerim se je poslovila.

Na mestu, kjer sta se prvič zagledala, se je nekoliko ustavil in pogledal na vse strani, a nje ni bilo in ni bilo.

(Dlje.)

kalci sklenili kompromis z nemškimi veleposestniki. To pišejo ljudje, ki so kandidirali v odbor dva zagrizeno-nemška veleposestnika. S takimi zmedami se res ni vredno prerekati.

+ **Ljudski shod na blejski Dobravi** se je včeraj pri obilni udeležbi občanov iz Dobrave, Zasip in Gorij dobro obnesel. Dež. poslanec je poročal o delovanju deželnega zborja, obrazložil je sklenjene postavbe, zlasti planinsko, novi občinski volivni red, obč. posredovalni urad. — Ljudstvo je izvajanjem gosp. poslanca pritrdjevalo. — Gosp. Podlesnik pa je v znamenitih besedah govoril o pomenu izobraževalnih društev v gospodarskem, političnem in socialnem oziru. Priporočal je Dobravcem, naj ustanove izobraževalno društvo ter tako skrbje za dober naraščaj mladine. Gosp. domači župnik Fertin se je obema govornikoma v imenu zbranih zahvalil ter povabil navzoče može in mladence, da se vpišejo v izobraževalno društvo, koje bodo Dobravci v nedeljo ustanovili.

+ **Slavlje hrvaškega delavstva.** Dne 8. decembra posveti svojo zastavo podružnica hrvaške krščansko-socialne delavske zveze v Bjelovaru. Ta dan bodo zbrani v Bjelovaru hrvaški kršč.-socialni delavci iz cele Hrvaške.

+ **Vabilo na zborovanje in občni zbor I. dol. podružnice »Slomškove zveze«**, ki bode dne 19. t. m. ob 3. uri popoldne v Zalni, Dnevni red: Poročilo odbora in predavanje M. Humeke, deželnega sadjarskega inštruktorja, o šolskem vrtu. Ker je drugi dan nedelja, se zborovanja udeležiti lahko tudi tovariši iz bolj oddaljenih krajev. Na tovariše in tovarišice ob železnici pa niti ne apeliramo, ker je že tako razumljivo, da pridejo. Za odbor: Štrukelj.

+ **Nek slovenski liberalen list** je prinesel včeraj uvodni članek o uboju dečka Kohaničika v Galiciji. Stvar smo pojasnili v današnjem »Slovenskem vestniku«. Ne maramo dotičnemu listu v tej stvari odrekati dobre vere, kakor jo moramo češkim »Narodnim listom«. Pribiti hočemo samo, da je ta dogodek klasičen zgled za to, kako nastajajo neresnična poročila. Dogodek, ki se tam opisuje, je namreč od konca do kraja neresničen.

+ **Imenovan** je za knezoškofijskega duhovnega svetnika v krški škofiji č. g. Ludovik Hafner, župnik v Št. Petru pri Beljaku.

+ **Hrvaški sabor** bo menda te dni sklican; proti postavi pa se je že pregrešil, kajti sklican mora biti najmanj deset dni pred otvoritvijo in bi bil moral biti torej za zadnji postavni rok 22. novembra sklican že 12. t. m. Ker ban še nima večine bo sabor takoj po konstituiranju odgoden do srede decembra, in ako tudi tedaj še ne bo vladne večine, potem bo zopet sklican v svrhu, da se mu naznani razpust. Nove volitve bi bile potem začetkom marca ali pa še kasneje.

+ **K poročila o občnem zboru »Kmetijske družbe«** naknadno poročamo, da tudi g. Fr. Gombač ni kandidiral v odbor in se je že pred pol letom v odboru izjavil, da ne bo kandidiral. Tudi volitve se gospod Gombač ni udeležil.

+ **P. Abel** se je v nedeljo zvečer vrnil na Dunaj. Na kolodvoru so ga radostno sprejeli njegovi prijatelji. Mnogo se jih je peljalo P. Abela nasproti do Št. Hipolita.

+ **Smola parobrodnega društva »Dalmatije«** je zadnji čas velika; tekem 8 dni so zavozili na pesek kar štirje njeni parobrodi: »Sebenico« blizu Malinske v Istri, »Zara« na otoček Bivojčak blizu Molata, »Klio« na Artogrande blizu Murtera in »Neretva« pri Pakošanu blizu dalmatinskega Belgrada. »Zara« in »Klio« sta bila izvlečena brez škode, pri »Sebenicu« ima družba 30 tisoč kron škode.

+ **Poročila se je** gdčna Gizela Bizjakova iz Dornberga s pomorskim častnikom g. Oskarjem Asingerjem.

+ **Snega na Severniku** je te dni že mnogo namedlo. Visok je 5 cm. — V Berolinu je te dni zapadel visok sneg.

+ **Pogumna ženska pregnala vlomilce.** Te dni so vlomili v Gorici vtilo v vilo Klauđy, ko je bila gospa sama doma. Ker je čula v sosednji sobi šum, je vprašala, kdo je, na kar je nekdo odgovoril: »Tatovi!« Pogumna gospa je poiskala revolver ter parkrat astrelila v vrata sosednje sobe. Nato se je po rjuhi spustila skozi okno na vrt ter je poklicala policajo. Tatovi so pa izginili, ne da bi kaj vzeli.

+ **Vlom pri soc. demokratskem volitelju.** Pred nekaj dnevi so vlomili tatovi v stanovanje odvjetnika in vohitelja soc. demokratov, dr. Tume v Gozici ter ukradli briljantne uhane in druge dragocenosti njegove žene v vrednosti 4000 K. Tatov niso izsledili.

+ **Podjetnik pobegnul.** Za tramvajko progo Gruz-Dubrovnik se vled

preizklo proračunanih stroškov ni oglasil noben domači podjetnik in je delo dobil nek Waidmann. Proga bi bila imela biti 15. t. m. otvorena, a z delom je šlo nekam počas. Sedaj je pa Waidmann izginil in pustil 26.000 kron dolga. Delo je prevzel nekdo drugi, a domači podjetniki se smejejo tako cenemu zunanjemu konkurentu.

+ **»Vrazova akademija«** »Matice Slovenske« se bo vršila v nedeljo, dne 11. decembra t. l., ob 1½ 11. dopoldne.

+ **3000 K dnevni izdatki** ima Osrednja šolska Matica češka.

+ **Kolera v Slavoniji** še ni prav nič ponehala, nasprotno. Med delavstvom sladkorne tovarne v Osjeku so se pojavili novi slučajji. Bršadin je popolnoma okužen.

+ **Preosnova loterije.** Vprašanje o opustitvi male loterije, je postalo zopet aktualno. Zanimivo je, da je bil vladi predložen tudi načrt o preosnovi loterije, ki je zelo originalen in tehnično dobro premišljen. Bistvo tega načrta je sledeče: Srečke naj bi imele obliko dvojne dopisnice ter naj bi se prodajale v tobačnih trafikah in poštinih uradih po 30 v. Na to dopisnico naj bi kupec zapisal popoln svoj naslov ter jo vrgel v poštini nabiralnik. Originalno srečko bi moral seveda preje odtrgati od dopisnice in spraviti kot dokaz svojega vplačila. Oddane dopisnice bi zbrala poštna uprava ter odposlala vedno loterijski centrali. Dobitki vlečnih loterijskih srečk, bi se izplačevali po poštinih nakaznicah. Dobitki bi bili relativno precej veliki in sicer glavni po 100.000 K, 20.000 K, 10.000 K itd. Igrale bi samo prodane srečke, tako da bi nobenega dobitka ne dobilo loterijsko podjetje nazaj. Za ta načrt, ki ga je izdelal do podrobnosti nek vpokojeni častnik, se zelo zavzema neka velika dunajska banka, kakor poročajo listi. Ta banka se je ponudila vladi, da ustanovi tako loterijo na svoje stroške in nevarnost. Vodila bi se pod državnim nadzorstvom ter bi banka plačevala velik del dobička državi ter bi ji po preteku pogodbene dobe popolnoma prepuстила vse podjetje.

+ **Smrtna klobuta.** Iz Zagreba poročajo, da je v Veliki Gorici prisolil 80 let stari Jurij Cvetkovič svoji soprogi, ki ga je zmerjala, tako klobuta, da se je 60 let stara žena mrtva zgrudila.

+ **Poroke.** Poroči se danes c. kr. sodnik v Postojni g. Peter Keršič z gdč. Josipino Majzeljevo iz Bele Cerkev. — Poročil se je Franc Stribar, klobučar v Celju z gdč. Marijo Grobin. — Poročil se je Miloš Bobek, zastopnik tvrdke Singer v Celju z gdč. Betho Košenina.

+ **Nevesto odpeljal.** Pri zadnjih vojaških vajah se je seznanil 24 let stari infanterist 27. domobranskega pešpolka J. Cencelj iz Blagovice v Št. Petru z neko 19 let staro posestnikovo hčer. Ko je sedaj odslužil vojake, je prišel v Št. Peter snubit. Ker od dekletovih staršev ni dobil dovoljenja, je dekleta odpeljal na Vestfalso.

+ **»Luna park« na Dunaju pogorel.** Sinoči je pogorel »Luna park«, zabavišče letošnje mednarodne lovske razstave. »Luna park« je popolnoma pogorel. Pogorela je tudi krasna panorama »Bitka pri Visu«.

+ **Izobraževalno in pevsko društvo »Glas« v Sodražici** uprizori v nedeljo dne 20. novembra Finžgarjevega »Divjega lovca«. Začetek ob 3. uri popoldne.

+ **Strašna nesreča** je v soboto dne 12. t. m. zadela vas Zafaro nad Žužembekom. Ob dveh popoldne je svinil v zrak velik plamen pred Babčevim skednjem. Otroci so se igrali s tem, da so iz kamenja postavljali peči na kupu slame in da bi peč preskusili, so slamo zažgali. Gospodinja, ko je delala na skednju, je hitro priskočila, pa namestu da bi bila plamen brž s kako stvarjo pokrila in ga tako udušila, je začela gorečo slamo razkopavati in je s tem plamen le povečala. V trenutku se je vnela streha skednja in v par minutah je bila tudi že sosedna Adamova hiša vsa v ognju. Tu ni bilo nikogar doma, zato niso rešili iz hiše ničesar, zgorelo je tudi okoli 500 K denarja. Komaj so sosedje izpustili iz hleva živino in prašiče, ko se je vnel tudi ta, precej na to tudi kašča in Babčeva hiša. Ognjegasci so bili takoj na licu mesta, z nadčloveškim naporom so pomagali tudi drugi ljudje, ki so v obilnem številu prihitali od vseh strani, pod večjim vodstvom g. župana Vehovca, ki je bil takoj pri požaru in cel čas vodil rešilna dela; toda kaj pomaga, ko je v bližnjih kapnicah takoj zmanjkalo vode! Poleg tega je tudi vlekel precej močen jug in tako je plamen kmalu zgrabil Krivčev hlev in takoj na to, preskočivši par poslopij, tudi Štepčev in Medenovo hišo, hlev in kozolec. Vsa ta poslopja so pogorela do tal. Sreča, da je proti večeru ponehal vsak veter, sicer bi bila nesreča še nedogledno večja. A tudi tako je za prizadete do-

volj huda. Živino so sicer rešili vso, le en prešič je zgorel, drugi se je ubil, padši preko nekega zidu, ko so ga podili iz hleva; tudi človeških žrtev ni, razven da se je prvo omenjena gospodinja tako hudo opekla po rokah, nogah in obrazu, da so jo morali prepeljati v bolnico, toda vendar je stanje prizadetih vkljub mali zavarovalnici, ki jo bodo prejeli, neizmerno žalostno, če se pomisli, da so imeli sedaj ravno vse pridelke pospravljene, a zima je pred durmi. Štiri družine, vse štiri brez očeta — dve gospodinji ste vdovi, dve imata moža v Ameriki — so sedaj tudi brez strehe, štiri družine nimajo ne živeža zase, ne krme za živino. Štiri družine trkajo zaupno na usmiljena srca, proseč nujne podpore!

+ **C. kr. državno železniško ravnateljstvo v Trstu** odda v postaji Isola prezdavo postajnega poslopja, ki obstoji iz zidave enega nadstropja in manjših poprav. Varščina znaša 50% ponudene vsote in jo je položiti pri blagajni c. kr. državnega železniškega ravnateljstva v Trstu. Podrobne podatke o opremi ponudb, roka za vlaganje itd. daje c. kr. državno ravnateljstvo oddelek III in c. kr. obratno vodstvo, Trst, državna železnica.

+ **Proti tarifom južne železnice.** Proti nameram južne železnice, da bi se dosedanj tarifi pri prevažanju blaga z dovoljenjem avstrijske vlade že za prihodnja leta uveljavili, so protestirali razni zastopniki na železniškem shodu v Gradcu. V nedeljo, dne 13. novembra, se je namreč vršilo tozadevno zborovanje, na katero so došli odposlanci Štajerske, Koroške in Kranjske, kakor tudi zastopniki raznih javnih in gospodarskih korporacij. Zvišani tarifi južne železnice pomenijo velik udarec za našo obrt, trgovino, narodno gospodarstvo, posebno pa vplivajo zelo slabo na oskrbo živil v mestih in na ptujski promet. Tarifi južne železnice presegajo one državnih železnic za 7 odstotkov. Da so ti pretirani tarifi v škodo vsem deželam, po katerih južna železnica teče, je jasno. Vlada je dovolila južni železnici to zvišanje tarifa samo za letošnje leto. Južna železnica pa namerava to zahtevo do leta 1917 podaljšati. Proti temu se je treba odločno upreti, da bi naše dežele morale pokrivati žepke akcionarjev južne železnice, ki je prišla samo vsled slabega gospodarstva v denarne zadrege. — Kranjsko je zastopal na shodu grof Barbo. Na shodu so bili tudi državna poslanca dr. Benkovič in Roblek in deželni odborniki Robič.

+ **Društvo zdravnikov na Kranjskem** bo imelo mesečno zborovanje v petek, dne 18. novembra, ob pol 6. uri zvečer v prosekuri deželne bolnišnice. Dnevni red: 1. Slučaj kolere v Ljubljani. Splošna diskusija. 2. Demonstracija.

+ **Na Bledu je umrl,** kakor poročajo listi, fotograf B. Lergetporer. Prav bi bilo, da bi tudi nam kdo novice z Lleda redno in točno določil.

+ **Neopravičena nagajivost.** Ko se je pred par dnevi Andrej Podrekar, čevljarški mojster, iz Ljubljane vračal domu v Spodnjo Šiško, srečal je pred skladiščem državnega kolodvora nekega voznika sedečega na konju jahati proti Ljubljani. V bližini Podrekarja jel je voznik svojega konja po hrbtu šegotati, nakar konj udari z zadnjimi kopiti po Podrekarju ter ga zadene na desno stran hrbta. Okvarjenec je zadel na tej strani precejšnjo oteklinu in toži o notranjih bolečinah.

+ **Nagrada za rešitev življenja** je podelila deželna vlada Ivanu Kobe in Juriju Fleiniku v Vinicah, in sicer vsakemu po 25 K, ker sta rešila štiri fantje, da niso utonili.

+ **Rudarski štrajk v Dalmaciji.** V siveriškem rudniku so začeli štrajkati vsi rudarji, okrog 700 po številu. Zadrževajo zvišanje plače in več delavskovarstvenih odredb.

+ **Rusjanov polet v Zagrebu.** Dne 13. t. m. popoldne je g. Rusjan na zagrebškem vojaškem vežbališču napravil prvi poizkusni polet s svojim aeroplanom. Že po 28 metrih teka se je aeroplan dvignil, obkrožil vežbališče in se nato zopet gladko spustil na tla. S tem je Rusjan dosegel svetovni rekord v dviganju, kajti doslej je znašal tek (po zemlji) najmanj 325 m in se na manjšo distanco doslej še noben zrakoplov ni dvignil. Prihodnjo nedeljo se vrši prvi javni polet z Rusjanovim aeroplanom.

+ **Občni zbor hrvaškega katehetskega društva** se je vršil 13. t. m. v Zagrebu. V osrednji odbor so bili izvoljeni dr. Dovranec, Štumpf in Rožman, v upravní odsek pa dr. Čukac, Kornfeind, Rukavina, Peček, dr. Homotarič, dr. Zagod, Repar in Pavunič.

+ **Slovenskega dečka povozil v Ameriki vlak.** V Midvale, Utah, je 18. oktobra povozil vlak 15 let starega dečka Fran Drobniča, sina Slovenca Franc

Drobniča. Pokojni deček je bil rojen v Pueblo, Colo., njegovi starši so pa doma iz fare Dobropolje na Dolenjskem. Vlak je nesrečno zaletel in spodnji del telesa vlekel še kakih 20 čevljev s seboj. Bil je takoj mrtev.

Znanost in umetnost.

+ **P. Angelik Hrbarjeve Adventne in božične pesmi**, ki so izšle ravnokar v zalogi »Katoliške Bukvarne v Ljubljani«, v novem pregledanem natisu, se za vsak cerkveni zbor nujno potrebuje za bližajoči se adventni in božični čas. Založništvo jih ne bo pošiljalo na ogled, ker bi zmanjkalo sicer prehitre potrebnih izvodov za odpravo obveznih naročil. Partitura se dobi samo v zvezi s štirimi glasovi in velja z glasovi vred 4 K 80 v; glasovi se dobe tudi posebej po 60 v.

Istodobno so izšle tudi Angelikove »Obhajilne pesmi«; partitura s 4. glasovi stane 3 K 60 v, posamezni glasovi se oddajajo po 40 v.

Tolstojev beg v samostan.

Ruski pisatelj grof Tolstoj ima svoje posebnosti; ustvaril si je svoje posebno krščanstvo in prišel je v čimdalje večje nasprotstvo s svetom in cerkvijo. Na svoja stara leta se hoče zopet s svojo cerkvijo spraviti. Na vsak način je to zanimiva epizoda iz življenja tega 83letnega starčka. Dve stvari so Tolstoja prav posebno v samoto vlekle. Prvič obnašanje njegove žene Sofije, ki je starega pisatelja popolnoma pod kuratelo spravila. Zasigurala si je vse pravice do izdajanja njegovih literarnih del, prilastila si vsa posestva in vse dragocenosti. Ta odvisnost je grofa zelo bolela; zato je pred kratkim objavil pismo, v katerem se opravičuje, da ne more raznih prošenj uslišati iz vzrokov, katerih noče navesti. Groffinja je celo preprečila, da se niso knjige, katere je grof kmetskim učencem podaril, med nje razdelile. Na drugi strani so pa številne smrtne obsodbe, ki so se zadnja leta v Rusiji izvršile grofa silno užalostile in poparile. Zato je sklenil s svojim zdravnikom Makoveckijem, ki je njegov najvernejši učenc in zaupnik, svoj dom zapustiti in v samotni živeti. Tolstoj se nahaja od 11. novembra v samordenskem samostanu; njegova hči Aleksandrovna je vedela za odhod, pa ni hotela svoji materi ničesar povedati, da bi ta odhoda ne preprečila. Vzrok, da je Tolstoj zapustil Jasnajo Poljano, utegnejo biti poleg domačih razmer tudi notranji boji in ekscentričnost Tolstoja. On trdi, da mu ne da vest miru, ker je njegovo življenje preveč razkošno in se ne vjema z nazori, ki jih zagovarja v svojih knjigah. Tolstoj namerava samo nekaj dni v samostanu ostati, potem pa gre na Kavkaz med takozvane »duhoborce«, kjer hoče popolnoma ločen od sveta svoje življenje dokončati. Duhoborci so verska sekta v grško-ruski cerkvi; nastali so v 18. stoletju. Sklicujejo se na to, da jih razsvetljuje neka notranja luč, neka skrivnostna moč in ne pripisujejo cerkvi, službi božji in zakramentom, sploh vsem zunanostim nobene vrednosti. Zavrgli so prisego in nočejo vojaške službe vršiti. Tolstoj je bil od nekdaj privrženec te mistično-pietistične sekte in je zanj že mnogo storil.

Ljubljanske novice.

Ij Odbornike vseh naših ljubljanskih društev nujno prosimo, da pridejo danes ob 8. uri zvečer vsi v posvetovalnico Katoliškega tiskovnega društva, Kopitarjeve ulice, I. nadstropje.

Ij Javno predavanje S. K. S. Z. Jutri v sredo ob pol osmi uri zvečer predava v dvorani S. K. S. Z. g. dr. Jos. Debevec. Vstop vsakemu prost.

Ij Tečaj S. K. S. Z. — Stenografski tečaj se prične danes v torek ob 8. uri zvečer v prostorih »Slovenske trgovske šole«, Kongresni trg. Poučeval bo gosp. profesor Ljudevik Vagaja. Stenografski tečaj se bo vršil vsak torek in vsak petek ob 8. uri zvečer. Vsi, ki se nameravajo udeležiti tega tečaja, naj pridejo danes ob 8. uri zvečer v prostore »Slov. trgovske šole«. — Tečaj za francoščino otvori S. K. S. Z. jutri v sredo točno ob pol osmi uri zvečer v prostorih »Slov. trgovske šole«. Poučeval bo g. profesor dr. Josip Jerše. Vsi, ki se nameravajo učiti francoščine, naj pridejo jutri v sredo ob pol osmi uri zvečer v prostore »Slovenske trgovske šole«. — Tečaj za knjigovodstvo otvori S. K. S. Z. prihodnji petek v prostorih »Slovenske trgovske šole« na Kongresnem trgu. Poučeval bo profesor na »Slovenski trgovski šoli« g. Jos. p. Gogala. Oglasila se sprejemajo prihodnji petek ob pol osmi

uri zvečer v prostorih »Slovenske trgovske šole«.

Ij Ali bi ne bilo mogoče med našimi somišljeniki v Ljubljani napraviti salonskega orkestra? Nekoliko dobre volje in imeli bi v Ljubljani lep salonski orkester, ki bi poživljal družabno življenje med nami. Blagohotne nasvete in oglasila pod šifro: Salonski orkester na uredništvo »Slovenca«.

Ij Slovensko deželno gledališče. Danes zvečer se igra velika Bissonova drama v štirih dejanjih »Neznanka« (»La Femme X«). Glavne vloge igrajo ga. Danilova, gg.: Verovšek, Nučič in Danilo. Predstava za nepar. — V četrtek gostuje ga. Irma Polakova, operna in operetna pevka iz Zagreba. Izbrala si je ulogo Alise v »Dolarski princezi«, v kateri je dosegala največje uspehe. Predstava se vrši izven abonementa; za lože nepar. Tako si more to predstavo vsakdo ogledati. — V soboto se vprizori prvič drama »Ekvinokcij«, spisal dubrovniški pesnik Ivo pl. Vojnović, ki praznuje pravkar 25letnico svojega literarnega delovanja. V tej drami sodeluje tudi orkester, ki izvaja simfonični intermezzo Ivana pl. Zajca. — Orhestralne in ensembleske skušnje za opero »Tannhäuser« so se pričele ter pride opera prihodnji teden na oder.

Ij Volivni imeniki za nove občinske volitve, ki se ravnokar sestavljajo, bodo končani, kakor čujemo, koncem decembra. Volivcev bo baje v vseh treh razredih mnogo nad 10.000.

Ij Voda v Gruberjevem kanalu. Včeraj zvečer so zaprli zatvornice v Prulah. Čim se voda po strugi odteče, prično zopet z delom in poglabljenjem. Voda je odnesla podjetniku precej lesa, a je ta za škodo zavarovan.

Ij Umrl je v Gradcu vpokojeni višji štabni zdravnik dr. Jurij Markovac, ki je od leta 1884. do 1886. posloval kot višji štabni zdravnik v ljubljanski garnizijski bolnici.

Ij Dež, predsednik baron Schwarz je odpotoval na Dunaj, kjer ostane več dni.

Ij Pozor na »drajduclja«. Po deželi slepari 26 let stari agent Maks Gantar iz Žirov. V Logu nad Škofjo Loko v Poljanski dolini je izvalil gostilničarju Ruparju s ponarejeno listino 115 K. Nalimati je nameraval tudi neko ljubljansko tvrdko, ki pa mu ni nasedla. Gantar se je pojavil tudi v Zireh. Nabiral je naročevalce za šivalne stroje, svete podobe, gramofone in za molitvenike. Vzel je aro, a naročevalci so čakali zaman naročenega blaga. Vrhniški okoličani, v Podlipi in drugod so bili sleparjeni, češ da nabira darove za cerkev in za kapelico v Žiberšah. V Zaklancu je izvalil Mariji Pečenik 200 K. Gantar je znan po imenu »drajduclja« in se kladi zdej najbrže po ljubljanski okolici. Ljudje naj pazijo, da mu ne nasedejo.

Ij Parnik »Ljubljana« bodo danes spustili v Krakovem v Ljubljano.

Ij Klativitez aretovan. Minuli teden se je v Vodmatu pojavil brezposelni pisar Jožef Brejce, rojen 1888 v Idriji, ter pripovedoval, da je davkar, da se piše Gliha in pod to pretvezo goljufal. Čez nekaj dni se je naselil v Škofji ulici ter se izdal za pl. Krainerja, železniškega aspiranta. Tu je svoji gospodinjini ostal dolžan na hrani in stanovanju 8 K ter jo naprosil, da mu je posodila 3 K za neko brzovjavko. Policija ga je včeraj izsledila in aretovala. Pri njem so našli prisilni potni list iz Logatca, s katerim je prišel mesto domov v Ljubljano. Za davkarja se je izdal baje zaradi tega, ker je bil oče njegove matere davčni sluga. Svoj čas je Brejce nastopil na Vrhnikih kot vitez pl. Premmerstein, vsled česar ga je orožništvo aretovalo, ker je pod to pretvezo v neki gostilni izgoljufal 60 K. Brejca, ki je bil zaradi enakih goljufij že obično kaznovan, so izročili sodišču.

Ij Napačen policijski komisar. Meseca avgusta se je izselila v Vodmatu iz neke hiše žena nekega železničarja, ne da bi bila stanovanje pravilno odpovedala, vsled česar ji je gospodar pridržal nekaj pohištva. Ker ga do sobote ženska nikakor ni mogla dobiti nazaj, si je brihtna glavica pomagala na drug način. Najela je nekega agenta ter šla z njim po pohištvo k posestnikovi ženi, ki pa tudi ni bila zadovoljna pohištva izročiti. Tedaj je pa nastopil agent ter ženi oblastno zaukazal, da mora to storiti, češ, da to ukazuje on uradno kot policijski komisar. Posestnikova žena se je »uradnemu« povelju pokorila ter izročila železničarici pohištvo nazaj. Ta svoj čin bode pa moral gospod »policijski« komisar zagovarjati pred sodiščem.

Ij Novi most v Štepanji vasi se je že pričel graditi. Stari lesen most se podere, ko bodo izročili prometu novi most.

Ij Umrlj so v Ljubljani: Marija Černko, mestna uboga, 78 let. — Marija Speil, žena c. kr. pismonoše v p., 61 let. — Julij Zajc, brivčev sin, 9 mesecev. — Ivan Kramar, mestni ubožec, 63 let. — Alojzij Tof, posestnikov sin, 1 leto. — Franc Pogačar, mestni ubožec, 69 let.

Štajerske novice.

Š Novi rajhenburški opat. Za novega opata v Rajhenburgu je izvoljen p. Placidus, nečak pokojnega opata.

Š Slov. kat. akad. društvo »Zarja« v Gradcu. V petek, dne 18. t. m. se vrši II. redni občni zbor slov. kat. akad. teh. društva »Zarja« pri »Zeleni Štajerski« s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje zapisnikov bratskih društev. 3. Poročilo odbora. 4. Slučajnost. — Začetek ob 8. uri zvečer.

Š Slovensko gledališče v Mariboru. Iz pisarne: V nedeljo, 20. t. m. se igra ljudska igra v štirih dejanjih: »Gospodje sinovi«. Igra je uspela v ljubljanskem deželnem gledališču sijajno in žela obilo pohvale, tako da se je s ponosom sprejela v naš letošnji repertoar. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer.

Š Umrl je pri Sv. Bolfenku nad Središčem Fr. Zabavnik star., posestnik v Križanščaku.

Po svetu.

Sanje italijanskega generala. Italijanski list »Tribuna« je priobčil članek generala G. Fadda, v katerem pripoveduje svojim rojakom, da bi bilo v slučaju vojne med Italijo in Avstro-Ogrsko zelo hudo — za nas. Fadda se ne boji za Italijane. Nikakor ne! General Fadda izraža bojazen, da bi naši primorski Italijani ne hoteli iti v boj proti »svojim bratom« v kraljestvu, to se pravi, da bi avstrijski mornarji, ki so Italijani, postali veleizdajniki v slučaju vojne z Italijo. To je jako lepo priznanje od strani italijanskega generala, ki mora biti gotovo na kak način tozadevno poučen. No, general Fadda pa ima kljub temu sicer lepe sanje, a samo sanje. V avstrijski mornarici ni nikakor toliko Italijanov, kakor se dozdeva generalu Fadda in naši slovenski Primorci so dobri Avstrijci. Značilno je vseeno, da imajo italijanski generali toliko časa za sanjarije.

Največja vojna ladja. Kakor poročajo listi, razpisuje angleška admiralteta gradnjo nove vojne ladje, ki bo večja, hitrejša in močnejša nego katera koli ladja angleške mornarice. Nova ladja nadkrili celo oklopno križarja »Lion«, imela bo 26.000 ton, dolga bo 720 čevljev in bo imela hitrost 30 pomorskih milj. Oklopni križar »Lion« ima 26.500 ton, je dolg 608 čevljev in ima hitrost 28 vozlov.

Telefonska in brzovjavna poročila.

MANDIĆ GLASUJE ZA DR. ŠUSTERŠIČEV PREDLOG.

Dunaj, 15. novembra. Dvom, kako bo poslanec Mandić glasoval pri dr. Šusteršičevem predlogu glede Buriana, je popolnoma neutemeljen. Dr. Mandić je drage volje podpisal dr. Šusteršičev predlog in bo glasoval zanj z veseljem.

NEMŠKI IN ČEŠKI SOC. DEMOKRATI.

Praga, 15. novembra. V Prago je došel dr. Adler, ki se pogaja, da se reši spor med češkimi in nemškimi soc. demokrati.

DEMONSTRACIJE PROTI AEHRENTHALU V PRAGI.

Praga, 15. novembra. »Narodni Listy« in »Hlas Naroda« poročata, da je priredilo kakih 200 hrvaških, srbskih in dalmatinskih visokošolcev manifestacijo pred Masarykovim stanovanjem. Deputacija se je predstavila Masarykovi ženi. Dijaki so se podali nato pred namestništvo, kjer so klicali »Pereat« Aehrenthal, Forgach in Azew. Zapeli so nato več hrvaških in srbskih pesmi in se hitro razkropili, ko je prihajala policija.

MASARYK IN VAŠIČ.

Berolin, 15. novembra. »Vossische Ztg.« poroča z Dunaja: Aehrenthal je takoj, ko je očitil Masaryk avstro-ogr-

skemu poslanstvu ponarejanje dokumentov, uvedel preiskavo, ki je dognala, da ni nikdar imel dragoman stotnik Swietochowsky srbskega učitelja za svoje otroke, vsled česar tudi ni mogel imeti v službi Vladimirja Vašiča. Ogleduh, ki se je predstavil kot Milan Stefanović, je izročil dokumente ne zgolj stotniku Swietochowskemu, marveč tudi takratnemu vojaškemu atašeju v Beogradu, ki je zbiral podatke generalne štabu.

VOJNI MINISTER VENDAR-LE Odstopi.

Dunaj, 15. novembra. Kljub vsem dementijem pravi »Vaterland«, da ima iz zanesljivega vira vest, da vojni minister Schönaich odstopi še pred novim letom.

GROF TOLSTOJ NEVARNO OBOLEL.

Peterburg, 15. novembra. Ko je grof Tolstoj obiskal svojo sestro v samostanu blizu Samardinskega samostana, je s svojo hčerko, ki ga je spremljala, odpotoval proti Moskvi. Iz Tule se poroča, da je Tolstoj na poti v Asabovi obolel. Tolstoj leži v poslopju železniške postaje in ima vročino 40 stopinj.

Varšava, 15. novembra. Sem so došle vesti iz Tule, ki pravijo, da se je Tolstoj zelo poslabšalo in da se boje za njegovo življenje.

IZ MACEDONIJE.

Solun, 15. novembra. Močna četa 30 ljudi, oblačena v obleke turških vojakov, je napadla neko vas in ubila načelnika in njegovo hčer. Četa je pobegnila. Zasleduje jo močan oddelek turške armade.

OBSOJEN NOTAR.

Segedin, 15. novembra. Tukajšnji kraljevski notar je radi goljufije obsojen na dve leti ječe.

PONAREJALCI BANKOVCEV PO 100 KRON.

Budimpešta, 15. novembra. V Also Nemethy je policija aretirala celo družbo, ki se je bavila s ponarejanjem bankovcev po 100 K.

REVOLUCIONARNA STAVKA V WALESU.

London, 15. novembra. V Walesu stavkajo premogarji dalje. Stavkujoče delavstvo se pripravlja na vstajo, ki jo dozdaj komaj z vso silo zadržuje vojaštvo.

PETKRATNI ROPARSKI UMOR ZA 60 RUBLJEV.

Peterburg, 15. novembra. V Peterburgu je neki ropar umoril 37 let staro krojačo Izraela Lebensteina, 27 let staro njegovo ženo, neko krojačevo sorodnico in dva vajenca. Morilec jim je z železnim orodjem razbil črepinje. Uropal je morilec le — 60 rubljev. Neka sumljivega človeka so zaprli.

TRIKRATNI SAMOMOR.

Moska, 15. novembra. Podravnatelj gledališča Tarasov, tvorniški ravnatelj Šusaolev in žena tvorničarja Gribov so se usmrtili, ker je prišlo na dan preintimno občevanje med samomorilci.

GROZEN SNEŽEN VIHAR.

Sarajevo, 15. novembra. Na 2067 m visoki Bjelanici je divjal grozen snežen vihar. Observatorij je deloma razrušilo. Vihar je imel 240 km brzine na uro. Družina voditelja observatorija je bila v smrtni nevarnosti. V krajih, ki leže na obnožju te gore, je vihar demoliral hiše ter izruval nešteto dreves.

TATVINA V VLAKU.

Berolin, 15. novembra. Neki dami so bile v železniškem vozu na progi Kufstein - Inomost ukradene dragocenosti. Tatvine dolže mednarodne železniške tatove, ki so minuli mesec na progi Inomost - Franzensfeste ukradli 30.000 mark.

KOLERA V RIMU.

Rim, 15. novembra. V zadnjih 24. urah se je pojavilo v raznih mestih 9 novih slučajev kolere, med temi je en smrtni slučaj.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanja barometra v mm	Temperatura po Celziju	Večrvi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
14	9 zveč.	728.8	6.7	sl. jzah.	dež	
15	7. zjut.	25.3	5.0	sl. sever	.	24.2
	2. pop.	21.9	9.5	sl. jvzh.	.	

Srednja včerajšnja temp. 8.0° norm 3.9°

Anton Šarc Ljubljana

Selenburgova ulica šte. 5
na vogalu Knaflcove ulice (nasproti glavne pošte).

Znano najboljšo platno za rjuhe, bombaževina, brisalke itd. — Švicarske vezanine. — Znano najboljšo perilo. — Najcenejši nakup.

-- Opreme za neveste! --

2965

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 12. novembra.

Pšenica za april 1911	10.94
Pšenica za oktober 1911	10.83
Rž za april 1911	7.89
Oves za april 1911	8.31
Koruza za maj 1911	5.58

Globoko potrtem srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prežalostno vest, da je naša nepozabna, iskreno ljubljena mati

Ana Repovž

včeraj, dne 14. novembra ob 3/4 10. uro zvečer po dolgi, mučni bolezni, prevlečena s sv. zakramenti v 59. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajke bode v četrtek, dne 17. novembra ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti v St. Janžu št. 3 na domače pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bode brala v domači župni cerkvi.

Drago rajko priporočamo v molitev in blag spomin.

St. Janž, dne 15. nov. 1910.

3361

Zalujoči ostali.

Dva urarska pomočnika

3356 in enega učenca sprejme takoj

F. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg.

Nova enonadstropna hiša

z vrtom, v bližini cerkve Sv. Petra v Ljubljani, še več let davka prosta ter se dobro obrestuje, se proda pod najugodnejšimi pogoji.

Vpraša se v konces. pisarni P. Matel'ca, Škofja ulica št. 14. 3359

Zlatnino

v najraznovrstnejših, priznanih okusnih vzorcih in po nizkih cenah za darila o priliki

So. Miklauža

se dobi pri zlatarju

I. Vecchiet

Ljubljana, naspr. glavne pošte.

2714

Želodčne kapljice

lekarnarja C. BRADY, prej

Marijacejske kapljice imen., s sliko

Marijacejske Matere Božje kot var-

slveno znamko

so najboljšo, nad 30let preiskušeno sredstvo proti motenju v prebavi vseh vrst, gorčici, zaprtju, glavobolu in težočam v želodcu, tvoritvi želodčne kisline itd.

Varuje naj se pred podobno glasečimi ponarejanji in pazi naj se na zraven stoječo varstveno znamko s podpisom: C. Brady

Dobi se v lekarnah. — Razpisiha na deželo lekarnar C. Brady, Dunaj 1., Fleischmarkt 2/4-2. 6 steklenic za K 5.—, 3 dvojne steklenice za K 4.50 franko. 3267

H. SUTTNER

Ljubljana Mesnina trg

urarska prva največja domača

exportna tvrdka ur zlatnine

in srebrnine, lastna tovarna ur v Švici

Tovarniška var-

stvena znamka

„IKO“

Če pri nakupu

način zaslon in

Slovanski vestnik.

sl škandalozna afera v peterburških cerkvenih krogih. V Peterburgu se je dogodila neka škandalozna afera, ki je veliko bolj simptomatična, kakor je bil toliko izrabljen dogodek čenstohovski. Toda lista o njem molče. Pred tremi leti je izginil ekonom duhovne akademije v Petersburgu, sin ondote nega pravoslavne protejereja, nek mlad človek in po poklicu akademik. Po njegovem odhodu se je izkazalo, da je v blagajnici akademije velik primanjkljaj. Letos se je pa zopet od neke prikazal in prišel je pred sodišče. Ker se je opozicijsko časopisje stvari poprijelo, je ni bilo mogoče več potlačiti. Pred sodiščem se je izkazalo, da je prvi začel defraudirati sam nadškof in vodja akademije. Ko je mladenič videl, da je stvar v neredu, je začel grabiti tudi on. Zahajal je v nek sloveč samostan v Petersburgu, kjere se je igralo, popivalo in počenjeno najraznovrstnejše orgije. V afero so zapletene tudi dame iz visokih peterburških krogov. Kadar je mladeniču zmanjkalo denarja, so ga menili cenilno pozivali, naj zopet krađe iz blagajne akademije. Mladenič je naredil pred sodiščem pomilovalni utis. Zdravniki so izjavili, da je alkoholik v skrajni meri, duševno in telesno degeneriran in ima podedovano sifilis, ter da sploh ne more biti odgovoren za svoja dejanja. Vendar je dobil eno leto in štiri mesece ječe, drugi glavni krivci so pa ostali prosti.

Veliki Krakov. Poljaki živahno strome za tem, da bi povečali in razširili svoje zgodovinsko mesto Krakov. Vsled prizadevanja župana Gulija Leona so se priklopile Krakovu okoliške občine. Vprašanje o velikem Krakovu se je pojavilo že leta 1902. Dne 1. aprila 1909 je bilo priklapljenih Krakovu 10 predmestnih občin ter meri sedaj površina krakovskega mesta 337 kvadrat, kilometrov, medtem ko je merila prej samo 7-3 km². Število prebivalstva na tem prostoru znaša 155.000.

sl Volitve v Poštorni in župnik Laneg. Češki in slovenski liberalni listi napadajo poštornskega župnika Lanega, ker je bil v Poštorni voljen v drugem razredu proti svoji volji od nemškutarjev in ni odložil svojega mandata. Toda on je v prvem razredu voljen s Čehi in pridobil še štiri druge glasove v tem razredu, v drugem razredu je bil pa voljen od nasprotnikov izrečno proti svoji volji, mandatu se pa ni odrekal na željo Čehov. Naj bi vedno tudi vsi liberalci tako vršili svojo dolžnost.

sl Nepoštena pisava »Narodnih Listov«. Tu en dokaz, kako nepošteno pišejo »Narodni Listi« o slovanskih zadevah. Nedavno je prinesel nek radikalen listič rusinski, da je poljski učitelj v Zulinu nekega rusinskega dečka, po imenu Kahančik, zato ker ni maral v šoli moliti očenaša po poljsko, tako pretepel, da je dobil vnetje možgan in je umrl, njegovo sestro je pa z bokserjem tako obdelaval, da je oslepela. Po tem lističu so prinesli to novico tudi drugi rusinski in poljski listi. Proti dotičnemu učitelju se je takoj uvedla najstrožja preiskava in bil je od službe suspendiran. Zdravnik, ki je preiskaval, je bil Rusin, istotako tudi sodnik in šolski nadzornik. Dognalo se je, da je deček umrl na jetiki, na kateri je bolehal že dolgo časa. Poškodb od tepeanja ni imel nobenih in tudi mati ni zdravniku, ki ga je zdravil, ničesar o tem govorila. Vso agitacijo je naredil nek falirani rusinski študent. Med tem so pa stvar pograbili Rusi. V kazanskem soboru v Peterburgu se je vršila slovesna zadušnica, seveda pravoslavna, za dušo konjacega dečka. Navzoči so bili raznovrstni imenitni možje, generali, visoki uradniki, poslanci in tako dalje. Zadušnico je opravil škof Elogij, to je tisti helemski škof, ki je v svojem okraju tako krvavo preganjal Unijate. Štirideset let je trajalo to preganjanje, ki tvori eno najbolj krvavih črtov v zgodovini katoliške zemlje. Mnogo ljudi je izgubilo pri tem življenje ali pa moralo v prognanstvo. Z žandarji so vlačili otroke k pravoslavnemu

krstu. In to preganjanje še sedaj ni popolnoma prenehalo. Sedaj pa isti škof, ki v svojem kraju tako preganja katoliške Unijate, opravlja slovesno zadušnico za unijackega »mučenika« v Galiciji. Grof Obrinski je napisal gromovito proklamacijo, kjer pozivlja Ruse, naj v spomin na »mučenika« Kahančika zbirajo denar za rusko agitacijo v Galiciji. Podli germanofilski list »Novoje Vremja« piše krvave članke o rusinskem verskem »mučeniku«. Zanimivo je še to, da glavno glasilo rusinsko na Ruskem, dnevnik »Rada« v Kijevu, slovesno protestira proti temu, da bi Rusi sebi prillaščevali unijatskega rusinskega dečka in iz njega delali ruskega »mučenika« za pravoslavno vero. Cela stvar je že pojasnjena, listi so priobčili že uradne izjave in katoliški župnik dotične vasi je priobčil v listih za učitelja kar najbolj pohvalno pojasnilo. »Narodni Listi« pa prinašajo stvar še vedno zavito po konceptu pravoslavnega škofa Bobrinskega, ki niti ne sme v Avstrijo več, ker je zapleten v neke špijonske afeze v Galiciji! »Narodnim Listom« so galiske razmere pač toliko znane, da jih v tem slučaju ne more izgovarjati nobena dobra vera. Ako pišejo tako nepošteno, kako se morejo potem čuditi, da Poljaki neradi drže s Čehi!

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veseljih in žalostnih dogodkih »Slovenske Straže«!

Kurzi efektov in menjic.

dne 14. novembra 1910.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	9310
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	9305
Skupna 4-2% papirna renta, februar—avgust	9660
Skupna 4-2% srebrna renta, april—oktober	9660
Avstrijska zlata renta	11555
Avstrijska kronska renta 4%	93
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	8265
Ogrska zlata renta 4%	11115
Ogrska kronska renta 4%	9160
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	8115
Delnice avstrijsko-ogrske banke	1865
Kreditne delnice	663
London vista	241
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11760
20 mark	2351
20 frankov	1907
Italijanski bankovci	95
Rublji	254 1/2

Gostilna

z gospodarskim poslojem, prostornim dvoriščem in lepim sadnim vrtom se pod ugodnimi pogoji **proda ali da v najem**. Proda se event. tudi samo **skedenj**. Ponudbe pod: »Ugoden nakup« na uprav. lista. 3277

Razpisuje se mesto skladiščnika

Plača in nastop po dogovoru. Ponudbe je poslati na »Gospodarsko zvezo« v Ljubljani. 3316 3—1

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode od finega špirita vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirita za fini špirit in za vino pripravljene, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, **odda** v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih nizki ceni

lv. A. Hartmanna naslednik
Avr. Tomažič,
Ljubljana, Marije Terezije cesta

Cene nizke in solidne, točna postrežba.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. Apostol. Veličanstva.

40. c. kr. državna loterija

3082

za civilne dobrodelne namene v drž. zboru zastopanih kraljevin in dežel. Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje: **20.738 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 620.000 kron.**

Glavni dobitok znaša **200.000 kron**

Srečkanje nepreklicno 15. decembra 1910. — Ena srečka stane 4 K. Srečke se dobe pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollmstrasse 7, v loterijskih kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštah, brzojavah in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za državne loterije.)

Dobro in ceno

se kupi obče priznano zaradi minule glavne sezije izgotovljene **obleke za gospode in dečke, ter konfekcije za dame in deklice v**

„Angleškem skladišču oblek“

O. BERNATOVIC

3332

Mestni trg 5.

Zima zahteva

gorko odejo, rudeče široke koltre K 6-30, pisane široke koltre K 6-60, klotaste koltre s pisano podlago K 8-80, rožaste flanelaste odeje K 3-80, flanelaste rjuhe K 2—, plahte (koce) po K 2—, 2-50, 3-20, 2798 ter K 4— i t. d., samo pri

R. MIKLAUC, Ljubljana,
Stritarjeva ul. 5. Pošilja se tudi po pošti.

Moderne kožuhovine

kakor: ovratnice, mufi, klobuki, čepice za dame, gospode in otroke, otročje garniture, vse v največji izberi po zelo ugodnih cenah v modni trgovini

P. Magdič, Ljubljana
nasproti glavne pošte.

3012

St. 35072.

Razglas.

V smislu § 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so proračuni o dohodkih in stroških za leto 1911 in sicer:

1. mestnega zaklada;
2. mestnega ubožnega zaklada;
3. zaklada meščanske imovine;
4. ustanovnega zaklada;
5. mestnega loterijsko-posojilnega zaklada;
6. amortizacijskega zaklada mestnega loterijskega posojila;
7. mestnega vodovoda;
8. mestne elektrarne in
9. mestne klavnice že sestavljeni in da bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štirinajst dni, od 12. do 25. novembra letos javno občanom na vpogled, da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih

Mestni magistrat ljubljanski

dne 10. novembra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik

Laschan l. r.

3322

Vedno velika zaloga klobukov, kakor tudi čepice lastnega izdelka

POZOR!

Se priporoča za izdelovanje kožuhov vseh vrst, kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov. V zalogi ima vedno veliko izbero vseh vrst kožuhovine. Sprejemajo se popravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. Izdeluje se vse po najnižjih cenah.

J. Wanek Ljubljana,
Sv. Petra cesta 21.

Zaščitna znamka „Sidro“
Liniment. Capsici comp.
Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller
je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v. K 1-40 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel orig. izdelek.
Dr. Richterjeva lekarna pri „zlatem levu“ v Pragi.
Elizabetna cesta 17. 5. nova.

Kdor zida ali rabi cementne izdelke **JOS. CIHLÁŘ** :: Ljubljana ::
 naj zahteva tvornice cementnih izdelkov **JOS. CIHLÁŘ**, Dunajska cesta št. 67
 cene od 2580

Telefon šte. 16.

2767

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Telefon šte. 16.

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbena in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste.

A. Lukič

Ljubljana, Pred škofijo 19

priporoča po znano nizkih cenah

obleke za jesen in zimo

najmodernejše površnike in pelerine za gospode in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

ROBERT SMIELOWSKI

: arhitekt in mestni stavbni mojster :

usoja si vljudno naznaniti, da se je s svojo stavbno pisarno preselil na

Rimsko cesto šte. 2 (Recherjeva hiša).

Obenem se priporoča slav. občinstvu za izvršitev načrtov in proračunov, sprejema nova, adaptacijska in vsa v to stroko spadajoča dela, katera se izvrše najsolidnejše in po zmerni ceni.

3261

(6)

ZIMSKO PERILO

za gospode, dame in otroke, bluze, spodnja krila, hišne halje, nočne čevlje, vse v največji izbiri in najboljši kakovosti v modni in športni trgovini

P. Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

3012

Knjižgoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjižgoveških del. **Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig** za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d. Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

Valjčni mlin v Domžalah

I. Bončar, Ljubljana

Centralna pisarna in skladišče: Vengova ul. 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti, otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.

Razpis.

Podpisano mestno županstvo v Novem mestu razpisuje službo mestnega

tajnika

z letno plačo K 1800— in tremi petletnicami po K 200—. Po zadovoljnem enoletnem službovanju potrdi se stalno v službi.

Prošnje, opremljene z dokazili usposobljenosti za to mesto, vpslati je najkasneje do **20. novembra 1910** na mestno županstvo.

Novo mesto, 4. novembra 1910.

Jos. Ogoreutz, l. r., župan.

Daje po

4¹/₂ 0/0

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje **po 4¹/₂ 0/0** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vložnih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom **predjme** na osebni kredit, vračljive v 7¹/₂ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Od 1. januarja 1911 obrestovale se bodo hranilne vloge po **4³/₄ 0/0**

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

Izvršuje vse
: bančne :
: posle. :

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.

Banka in menjalnica.

Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

: Zaloga :
vseh vrst sukna,
platna ter manu-
fakturnega blaga.
3027